

การพัฒนารูปแบบเครือข่ายคุณค่า จังหวัดนครศรีธรรมราช
Developing Model of Value Network in Nakhon Si Thammarat Provincial

โดย
นางสาวยีนดี เจ้าแก้ว และคณะ

สนับสนุนโดย
สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ภายใต้การสนับสนุนทุนวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

คำนำ

การดำเนินงานวิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบเครือข่ายคุณค่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (Developing Model of Value Network in Nakhon Si Thammarat Provincial) ในระยะแรกนี้เป็นกระบวนการในการเตรียมความพร้อมพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการในการฝึกอบรมผู้นำคุณค่า การวางแผนการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ระยะแรกมีการวางแผนในการเรื่องของการประสานงานภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ กระบวนการเตรียมการสำหรับรูปแบบเครื่องมือและในการอบรมผู้นำคุณค่า การวางแผนการฝึกอบรมร่วมกับผู้นำภาคีและเครือข่าย รวมถึงการจัดทำปฏิทินฝึกอบรม/ปฏิทินติดตามประเมินผลในระยะแรก และมีการทดลองการดำเนินการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย 2 รุ่น ๆ ประมาณ 30-35 คน พร้อมทั้งหลังการอบรมจะมีการประเมินผลการอบรมเบื้องต้นและมีการติดตามประเมินผลในพื้นที่ เพื่อประเมินผลการฝึกอบรมตามกรอบการประเมินผลและพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการที่ฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกและสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยดั่งรายละเอียดที่ได้กล่าวไว้แล้วในรายงานความก้าวหน้า

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
- ความเป็นมา	1
- คำถามการวิจัย	4
- วัตถุประสงค์ของโครงการ	5
- ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
- ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	5
- ขั้นตอนและกระบวนการวิจัย	6
- แผนการดำเนินงานวิจัย	7
2 สรุปการดำเนินงาน	8
- กระบวนการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมา	8
- ผลที่ได้จากการวิจัย	14
- การประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ ครั้งที่ 1	15
- การประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ ครั้งที่ 2	17
- หลักสูตรการพัฒนาผู้นำคุณค่าสหกรณ์ (ระยะเวลาการฝึกอบรม 3 วัน)	19
- รูปแบบการประเมินโครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้นำคุณค่าสหกรณ์	23
- แผนการดำเนินงานวิจัยในช่วงต่อไป	25

บทสรุปผู้บริหาร

**รายงานความก้าวหน้าโครงการเครือข่ายคุณค่านครศรีธรรมราช
ชุดโครงการการขับเคลื่อนการพัฒนาการสหกรณ์และการค้าที่เป็นธรรม
(1 เมษายน – 30 กันยายน 2551)**

โดย

ผศ.ยินดี เจ้าแก้ว และคณะ

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เครือข่ายคุณค่า จ.นครศรีธรรมราช

การดำเนินงานวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบเครือข่ายคุณค่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (Developing Model of Value Network in Nakhon Si Thammarat Provincial) ได้ดำเนินการมาแล้วประมาณ 6 เดือน โดยในระยะแรกนี้เป็นกระบวนการในการเตรียมความพร้อมพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการในการฝึกอบรมผู้นำคุณค่า ซึ่งมีผลการดำเนินงานโดยสรุปตามประเด็นต่อไปนี้

แผนงานวิจัย : การวางแผนการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ระยะแรกมีการวางแผนในการเรื่องของการประสานงานภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ กระบวนการเตรียมการสำหรับรูปแบบเครื่องมือและในการอบรมผู้นำคุณค่า การวางแผนการฝึกอบรมร่วมกับผู้นำภาคีและเครือข่าย รวมถึงการจัดทำปฏิทินฝึกอบรม/ปฏิทินติดตามประเมินผลในระยะแรก และมีการทดลองการดำเนินการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย 3 รุ่น ๆ ประมาณ 30-35 คน พร้อมทั้งหลังการอบรมจะมีการประเมินผลการอบรมเบื้องต้นและมีการติดตามประเมินผลในพื้นที่ เพื่อประเมินผลการฝึกอบรมตามกรอบการประเมินผลและพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการที่ฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกและสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วย

ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือไม่ : การดำเนินงานของโครงการวิจัยในครั้งนี้เนื่องจากเป็นการดำเนินงานวิจัยในระยะแรกทำให้มีปัญหาในเรื่องการประสานงานบ้างเนื่องจากสมาชิกที่เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มมีการกิจและติดขัดเรื่องการเลือกตั้งองค์กรท้องถิ่น จึงต้องให้ความพร้อมกับสมาชิกตามความสมัครใจที่จะเข้าร่วมในการฝึกอบรม ดังนั้นการดำเนินตามแผนงานจึงมีล่าช้าบ้างในเรื่องของกระบวนการฝึกอบรมทางโครงการได้ดำเนินการฝึกอบรมเพียง 2 รุ่น เท่านั้น จากที่วางแผนไว้จำนวน 3 รุ่น แต่ในกระบวนการอื่นนั้นเห็นว่าสามารถดำเนินได้ตามแผนงานที่วางไว้ ซึ่งในการประเมินผลนั้นนอกจากประเมินผลหลังการอบรมแล้วจึงมีการติดตามประเมินผลตามกรอบการประเมินและกระบวนการนิเทศ(Empowerment)เสริมพลังการสอบถาม แบบสัมภาษณ์ (โดยให้กลุ่มผู้ฝึกอบรมอธิบายความภูมิใจและนำเสนอผลงานของตนเอง การใช้แบบสังเกต ปรากฏการณ์จริง เชิงรูปธรรม (สถิติอ้างอิง หลักฐานเอกสาร ฯลฯ)

ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการวิจัย การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาและเสนอรูปแบบ เครื่องมือและกระบวนการในการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์และ ประเมินผลกระทบของกระบวนการพัฒนาผู้นำที่มีต่อการดำเนินการเครือข่ายคุณค่านครศรีธรรมราช จากการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้รูปแบบเครือข่ายคุณค่าคือหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์ กล่าวโดยสรุปดังต่อไปนี้

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำคุณค่าสหกรณ์ (ระยะเวลาการฝึกอบรม 3 วัน)

หลักสูตรอบรมวันที่ 1

มีการสรุปงานโดยการพิมพ์สรุป จดสรุป และบันทึก VDO

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
1. รู้จักเพื่อน เรียนรู้ ความสำเร็จ 1 ชั่วโมง	- ละลายพฤติกรรม - เน้นทักษะการฟัง - เน้นทักษะการนำเสนอ	1. แนะนำตัว แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ ประมาณ 7-8 คน 2. ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มเล่าเรื่องความ ประทับใจของตัวเอง ใช้เวลาประมาณ 30 นาที และให้คัดเลือกราย 1 เรื่อง เพื่อเล่าให้ที่ประชุม ใหญ่ฟัง โดยให้แต่ละกลุ่มเล่าเรื่องประมาณ กลุ่มละ 5 นาที รวม 25 นาที	- กระดาษคัลป ชาร์ต / A4 - ปากกา - แบบประเมิน
พักรับประทานอาหารเที่ยง			
2. เปิดตำนาน ความคิด 1.30	- พัฒนาความคิด	1. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันต่อจิกซอ 10 นาที2. แจกจิกซอคนละ 2 ชั้น/สมาชิกกลุ่ม 2. สรุป/ เร็วเพราะอะไร/ช้าเพราะอะไร	- จิกซอจำนวน 12 ชั้น จำนวน 5 กลุ่ม
3. เปิดตำนาน ความคิด 1.30 ชั่วโมง	- ประวัติความเป็นมา ของสหกรณ์ - พัฒนาการสหกรณ์ของ โลก	เปิด CD ความเป็นมาของสหกรณ์ / แจกแบบ สรุปความคิดเห็นจากการดู CD - ใช้เวลาดู CD 10 นาที - ใช้เวลาสรุป 15 นาที - ใช้เวลานำเสนอ 25 นาที - สรุป 15 นาที	- เครื่องเล่น CD - เอกสารแบบ สรุป - กระดาษคัลป ชาร์ต - ปากกา - power point
4. ผู้นำคุณค่า สหกรณ์ “ผู้นำคุณค่าตาม รอยพ่อ”	พระราชดำริในหลวง นำไปสู่อุดมการณ์และ หลักการสหกรณ์ / ความหมายเครือข่าย คุณค่า	1. อ.อวยชัยนำเสนอ Power Point ภาพโครงการ พระราชดำริ, คุณค่าสหกรณ์/หลักการ 2. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมสรุปผลที่ได้จากการดู Power Point 3. นำเสนอแต่ละกลุ่ม 4. อ.อวยชัยสรุป Power Point	- Power Point - ให้คริปชาร์ต ในการสรุปเป็น กลุ่ม - สรุปขึ้นจอ
5. ผู้นำคุณค่า สหกรณ์	พัฒนาความคิด ความ ร่วมมือวางแผน	- การต่อจิกซอ	- จิกซอรูปพระ ธาตุ 18 ชั้น จำนวน 5 ชุด

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
6. ผู้นำคุณค่า สหกรณ์	- การวางแผนและการ บริหารจัดการที่ดี - การพึ่งพาตนเอง - หลักคุณธรรม จริยธรรม การคิดเชิงระบบ / นอก ระบบ/	1. ถอดบทเรียนจากกิจกรรมเชื่อมสายสัมพันธ์ 2. เปิด VCD เสี่ยงกู่จากครูใหญ่ - ถอดบทเรียนเป็นกลุ่ม - นำเสนอ 3. สรุป/ผู้นำคุณค่า/วางแผน/การมีคุณธรรม (ผศ.ยีนดี เจ้าแก้ว)	- VCD - คลิปชาร์ต - ปากกา - Power Point (ประเมินผล)

หลักสูตรอบรมวันที่ 2

มีการสรุปงานโดยการพิมพ์สรุป จดสรุป และบันทึก VDO

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
1. ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 8.30 – 10.30 น.	- การรู้จักตนเอง/กลุ่ม - การบริหารสหกรณ์ - คน/กลุ่มแห่งการ เรียนรู้	- แบ่งกลุ่มตามสหกรณ์ 5 กลุ่ม - ให้สมาชิกกลุ่มทั้ง 5 กลุ่มแข่งกันสร้างตึก “เกมต่อหลอด” โดยใช้เวลา 10 นาที - สรุปข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกม (รศ.ปัญญา เลิศไกร)	- หลอดน้ำแข็ง - กระดาษกาว ขุ่น แจกกระดาษ
พักรับประทานอาหารว่าง			
2. ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 10.45 – 12.00 น.	- การรู้จักตนเอง - การรู้จักกลุ่ม - การบริหารจัดการ - ผู้นำการเปลี่ยนแปลง - องค์กรแห่งการเรียนรู้	- นำเสนอ Power Point การวิเคราะห์ SWOT ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกันวิเคราะห์ จุด แข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ขององค์กร - สรุป (รศ.ปัญญา เลิศไกร)	- ตัดกระดาษ เป็นรูปต่างๆ
พักรับประทานอาหารเที่ยง			
3. ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 13.00 – 14.00 น.	- การรู้จักตนเอง - การรู้จักกลุ่ม - การบริหารจัดการ - ผู้นำการเปลี่ยนแปลง - องค์กรแห่งการเรียนรู้	- สรุป - เกมสร้างบ้านสร้างเมือง (วาดภาพสหกรณ์ใน ฝัน) - สรุปข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกม (รศ.ปัญญา เลิศไกร)	- ปากกาผู้เข็อก - กระดาษคริป ชาร์ต
พักรับประทานอาหารเที่ยง			

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
4. ผู้นำคุณค่ากับ ความสำเร็จ	- จิตสำนึก ความร่วมมือ - การวางแผนการเรียนรู้	- วิทยากรพิเศษ (คุณประยงค์ ธรรมรงค์)	- กระดาษ
พักรับประทานอาหารเย็น			
5. พิธีเทียนแห่ง ปัญญา (18.00-20.00 น.)	- การรู้จักการประสานงานเป็น เครือข่าย - การสร้างจิตสำนึกผู้นำคุณค่า สหกรณ์ - แผนปฏิบัติการ	- เปิดเทปพิธีเทียน - จุดเทียนแห่งปัญญาผู้นำ - อุดมการณ์สหกรณ์ - เครือข่ายคุณค่าสหกรณ์ - วางแผนนำเสนอ	- เทป - กระดาษดอกไม้ - เทียน - ไม้ขีดไฟ - เพลง

หลักสูตรอบรมวันที่ 3

มีการสรุปงานโดยการพิมพ์สรุป จดสรุป และบันทึก VDO

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
1. เวทีร่วมคิด ร่วมสร้างคุณค่า สหกรณ์	- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม/ การคิดวางแผนพัฒนาสหกรณ์	- นำเสนอแผนปฏิบัติการกลุ่ม สหกรณ์	- กระดาษคลิปชาร์ต
พักรับประทานอาหารว่าง			
2. เวทีร่วมคิด ร่วมสร้างคุณค่า สหกรณ์	- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม - สร้างความสามัคคี - แผนการปฏิบัติ	1. วางแผนที่จะดำเนินกิจกรรม 2. แต่ละกลุ่มเขียนแผนของ ตนเอง 3. สรุปแต่ละกลุ่ม 4. แนวทางการลงไปปฏิบัติ	- กระดาษคริปชาร์ต - ปากกา
พักรับประทานอาหารเที่ยง			
รับวุฒิบัตรผู้นำ คุณค่าสหกรณ์	--	รับวุฒิบัตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ (อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช)	เกียรติบัตร
กิจกรรมอำลา	มีการปลูกฝังจิตสำนึกผู้นำคุณค่า สหกรณ์และเครือข่ายคุณค่า	ใช้เทคนิคทางด้านจิตวิทยาทาง สังคม (ผศ.ยีนดี เจ้าแก้ว)	--
เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ			

ข้อเสนอสำหรับแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป (6 เดือนหลัง) ในกระบวนการดำเนินงานวิจัยในระยะต่อไปนั้น เนื่องจากการพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการการอบรมมาแล้วจำนวน 2 รุ่น และผลการประเมินเบื้องต้นพบว่าได้รับการตอบรับและสร้างความตระหนักให้กับสมาชิกผู้เข้าร่วมอบรมเป็นอย่างดี โดยทางกลุ่มสหกรณ์ที่อบรมไปในระยะแรกได้ลงไปทำการอบรมให้กับสมาชิกกลุ่มที่ยังไม่ได้เข้ารับการอบรม เพราะเห็นว่าเป็นการสร้างจึงสำนึกให้กับกลุ่มสหกรณ์ได้เป็นอย่างดี สำหรับสิ่งที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมในกระบวนการดำเนินการวิจัยครั้งต่อไปคือ การประเมินผลนั้นนอกจากประเมินผลหลังการอบรมแล้วจึงมีการติดตามประเมินผลโดยใช้ กระบวนการนิเทศแนะนำ (Empowerment) เสริมพลังโดยให้กลุ่มผู้ฝึกอบรมอธิบายความภูมิใจและนำเสนอผลงานของตนเอง การใช้แบบสังเกต ปรากฏการณ์จริงเชิงรูปธรรม (สถิติอ้างอิง หลักฐานเอกสาร การสอบถาม แบบสัมภาษณ์ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งต้องมีการเพิ่มผู้รับผิดชอบในด้านการติดตามประเมินผลและผู้ที่จะมาดำเนินการต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานด้านประเมินผลตามรูปแบบที่พบจากการวิจัยครั้งนี้

ความคาดหวังจากการดำเนินการวิจัย ได้ตัวแบบและข้อเสนอแนะ สำหรับเครื่องมือ และกระบวนการในการปลูกฝังจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้นำสหกรณ์องค์กรที่มีคุณค่า มีความพร้อม ในการพัฒนาเครือข่ายคุณค่าเพื่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของเครือข่ายที่จะเกิดประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์ และภารกิจของเครือข่ายคุณค่านครศรีธรรมราช ตามเป้าหมายร่วม

บทนำ

ความเป็นมา

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดมีประวัติความเป็นมาและมีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง ศาสนาวัฒนธรรมของพุทธและพราหมณ์ที่เก่าแก่มานานในตอนกลางของภาคใต้และเอเชียใต้ ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเป็นเทือกเขาที่มีความยาวตามแนวของคาบสมุทร มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบสูงมีภูเขาและป่าใหญ่แล้วค่อยลาดต่ำไปทางทิศตะวันออกจนเป็นที่ราบจดชายทะเลฝั่งอ่าวไทย มีจำนวนประชากร (กันยายน 2548) จำนวน 1,539,256 คน แบ่งเขตการปกครองตามลักษณะพื้นที่ออกเป็น อำเภอ 23 อำเภอ 165 ตำบล และ 1,473 หมู่บ้าน ในขณะที่มีรายได้จังหวัดเบื้องต้น ณ ราคาปัจจุบัน (GPP= Gross Provincial Product) ปี 2548 ประมาณ 81,489,566 บาท มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 49,932.33 บาท ได้ลดลงกว่าปีก่อน และผลผลิตจังหวัดมาจากการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาจากการค้าส่งค้าปลีก อุตสาหกรรมเหมืองแร่และการบริการ ในขณะที่การผลิตทางเกษตรกรรมปัจจุบันก็มีสัดส่วนลดลงและอาชีพของประชากรของจังหวัดส่วนใหญ่ยังเป็นอาชีพผลิตด้านการเกษตร เป็นการผลิตตามฤดูกาลที่อาศัยธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เมื่อประชากรมากแต่การผลิตลดลงทำให้รายได้เฉลี่ยต่อหัวของจังหวัดต่ำกว่าจังหวัดอื่น ๆ ในภาคใต้ หรืออยู่ในลำดับที่ 12 หรือ 13 จาก 14 จังหวัดของภาคใต้อาจก่อให้เกิดความยากจน การไม่มีงานทำเพราะผลผลิตด้านการเกษตรราคาตกต่ำ และการเปลี่ยนแปลงอาชีพจากการผลิตด้านการเกษตรไปเป็นการรับจ้าง แรงงานในอุตสาหกรรมมากขึ้น ผสมกับการเกิดวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมาซึ่งทำให้ประชากรในจังหวัดมีปัญหาด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น ไม่ใช่แต่ด้านเศรษฐกิจเท่านั้น มีทั้งด้านสังคม ครอบครัวแตกแยก ชุมชนล้มสลาย การขาดคุณธรรมจริยธรรม และสิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้น เมื่อมีนโยบายแก้ปัญหาความยากจนของจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงมีผู้ยื่นลงทะเบียนคนจนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 184,028 คน คิดเป็นร้อยละ 12.02 ของประชากรจังหวัดนครศรีธรรมราช

เพื่อแก้ปัญหาความยากจนและการเพิ่มสมรรถนะขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน วิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม การจัดตั้งธุรกิจชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการสร้างงานและขยายฐานการผลิตให้มั่นคงและให้เกิดความยั่งยืนด้วยการสนับสนุนการพัฒนากระบวนการจัดการ ของการผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างเป็นระบบและครบวงจร โดยการรวมเป็นกลุ่ม องค์กร สหกรณ์และเครือข่าย ผสมกับนโยบายการแก้ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมในอดีตของรัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้เกิดกลุ่ม องค์กร สหกรณ์ และเครือข่ายขึ้นมา จากมีประชากร พื้นที่การ

ปกครอง และโครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในจังหวัดนครศรีธรรมราชจำนวนมาก จากการวิจัย ขบวนการพัฒนาสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ของยีนดีเจ้าแก้วและคณะ (2549) พบว่าใน จังหวัดนครศรีธรรมราช มีกลุ่มองค์กรที่มีทั้งที่จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ และไม่จดทะเบียน มีจำนวนทั้งสิ้น 2,961 องค์กร โดยเป็นสหกรณ์จดทะเบียนประเภทต่าง ๆ 417 สหกรณ์ และกลุ่มองค์กรที่เป็นสหกรณ์ไม่จดทะเบียน (สหกรณ์ภาคประชาชน) จำนวน 2,544 องค์กร ชุมนุมสหกรณ์จดทะเบียน 2 ชุมนุม เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน 6 เครือข่าย สหกรณ์ จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ปี 2542 ส่วนใหญ่ที่ประสบความสำเร็จคือสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์การเกษตร ที่ไม่ประสบความสำเร็จรวมทั้งชุมนุมสหกรณ์ สหกรณ์ประมง สหกรณ์ บริการ เพราะขาดการบริหารจัดการที่ดี ของสมาชิก คณะกรรมการดำเนินงาน ขาดความรู้ความ เข้าใจในอุดมการณ์และวิธีการดำเนินงานแบบสหกรณ์ ส่วนสหกรณ์ภาคประชาชน ประกอบด้วย กลุ่มองค์กรทางการเงิน กลุ่มเกษตรกรและการแปรรูปผลิตภัณฑ์มีจำนวนมาก ตามสภาพพื้นที่การ ปกครองและนโยบายประชานิยมของรัฐเป็นส่วนใหญ่ บางก็ได้ล้มเลิกไปเป็นจำนวนมาก ใน ขณะเดียวกันก็มีเครือข่าย ระดับจังหวัด 6 เครือข่าย ส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายขององค์กรทางการเงิน ชุมนุม กลุ่มสหกรณ์ภาคประชาชนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านการบริหารจัดการ การขาดกำลัง เจ้าหน้าที่ในการประสานดูแลได้ทั่วถึง กลุ่ม ที่ประสบความสำเร็จ เช่นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ที่ตั้งมาในระยะแรก ๆ กลุ่มสัจจะออมทรัพย์เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต สำเร็จได้จากการ ก่อเกิดที่มาจากความต้องการของประชาชน และมีผู้นำที่มีการบริหารจัดการมีอุดมการณ์ หลักการ ในการดำเนินงานชัดเจน จากการวิจัยขบวนการพัฒนาสหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า กลุ่มองค์กรและเครือข่าย ทั้งที่เป็นสหกรณ์จดทะเบียนและเป็นสหกรณ์ภาคประชาชน ที่สามารถ ดำเนินงานในรูปแบบของการเชื่อมโยงเครือข่ายของกลุ่มองค์กร เป็นเครือข่ายทางสังคม (Social Network) ที่สามารถแก้ปัญหาความยากจนได้ครบทุกมิติ มีอยู่ด้วยกัน 3 เครือข่าย คือเครือข่ายกลุ่ม สัจจะออมทรัพย์เพื่อพัฒนาคุณธรรมครบวงจรชีวิต เครือข่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนเมืองนคร และ เครือข่ายตำบลสหกรณ์เฉลิมพระเกียรติ ตำบลเขาขาว อำเภอทุ่งสง ที่มีแนวคิด หลักการและ วิธีการ จากปัญหาของชุมชนประสานร่วมมือกับองค์กรภาครัฐเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ มิได้คำนึงใน ด้านหนึ่งด้านใดโดยเฉพาะ ในขณะที่แต่ละเครือข่ายทั้ง 3 ที่กล่าวมาก็ยังต้องการหารูปแบบหรือ เครื่องมือ และกระบวนการในการที่จะทำให้เป็นเครือข่ายที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอยู่แล้วนั้น สามารถแก้ปัญหาให้กับสมาชิก กลุ่มได้ทุกมิติอย่างสมดุลและมีความยั่งยืน ซึ่งการเชื่อมโยง เครือข่ายกลุ่ม องค์กร ตามแนวคิดเครือข่ายทางสังคม (Social Network) มีความจำเป็นและมีความสำคัญเพราะเป็นการสร้างประชาธิปไตยภาคประชาชน การพัฒนาคนซึ่งเป็นรากฐาน แก้ปัญหามิติทางสังคมและทางด้านอื่น ๆ ได้ เพราะ คน ซึ่งเป็นสมาชิกหรือผู้นำของกลุ่ม หรือ

เครือข่ายถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญที่จะไปแก้ปัญหาพัฒนาทรัพยากรอื่น ๆ ต่อไป (พระมหาสุทิตย์ อากาศโร(อบอุ้น), 2547:37, มงคล ชาวเรือ, 2546 : 28, อนุชาติ พวงสาดี และวีรบูรณ์ วิสารทสกุล ,2541 : 9) ให้ความสำคัญของเครือข่ายว่าเป็นการเชื่อมโยงร้อยรัดเอาความพยายามและดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อปฏิบัติการกิจอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันโดยแต่ละฝ่ายยังคงปฏิบัติการกิจหลักของตนต่อไปอย่างไม่สูญเสียเอกลักษณ์และปรัชญาของตน การเชื่อมโยงนี้อาจเป็นรูปของการรวมตัวกันแบบหลวม ๆ เฉพาะกิจตามความจำเป็นหรืออาจอยู่ในรูปของการจัดองค์กรที่เป็น โครงสร้างของความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เป็นไปได้ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลกับบุคคล บุคคลกับองค์กรและสถาบัน ซึ่งการเชื่อมโยงเครือข่ายคือทุนทางสังคม (Social Capital) บนแนวคิดของสังคมฐานความรู้ ในลักษณะการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้ (Knowledge Base Economy and Society) ที่เด่นจากการวิจัยการพัฒนาขบวนการสหกรณ์ในพื้นที่ 36 จังหวัด โดยสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2549) ในระยะที่สาม ได้เสนอรูปแบบการเชื่อมโยง เครือข่ายคุณค่ากับการแก้ปัญหาค่าความยากจน ที่มุ่งเน้นการสร้าง “เครือข่ายคุณค่า” ตามอัตลักษณ์ที่กำหนดไว้คือ “วงสัมพันธ์ระยะยาว ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เน้นแผนเรียนรู้ เพื่อประโยชน์สู่ภาคีพันธมิตรและสมาชิกองค์กร” ซึ่งจะก่อให้เกิดคุณค่า 3 ประการ คือ

1. คุณค่าทางเศรษฐกิจ เป็นการผนึกกำลังของภาคีเครือข่าย ที่จะก่อให้เกิดพลังอำนาจการต่อรองในกิจกรรมเชิงธุรกิจ เช่น การรวมซื้อ การรวมขาย การรวมบริการ ประสานภารกิจ เกิดการลดต้นทุนต่อหน่วย และเพิ่มรายได้ ทรัพยากรในการดำเนินธุรกิจ ของกลุ่ม องค์กร สหกรณ์และเครือข่ายได้

2. คุณค่าทางสังคม คือกระบวนการสร้างพันธมิตร หรือที่นักวิชาการ สหกรณ์ เรียกกันติดปากว่า “การผูกเสี่ยว สร้างเกลอ” ซึ่งเป็นเรื่องที่นักวิชาการสหกรณ์ ได้นำเอากรอบคิด เรื่อง พันธมิตรเชิงกลยุทธ์ (Strategic partner) แต่มีความแตกต่างจากพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ โดยทั่วไปตรงที่ คน ที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ผู้ซึ่งควรจะเป็นการพัฒนาอย่างยิ่งเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นผู้นำ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย ที่มีจิตวิญญาณสหกรณ์ (Co-operative spirit) ที่จะมุ่งมั่น มีความจริงใจ มีอุดมการณ์ หลักการในการร่วมมือกันดำเนินธุรกิจที่เป็นธรรมร่วมกัน ซึ่งจะช่วยหนุนเสริมนโยบายการสร้างสังคมเป็นสุข ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคณาชนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ คือพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้เกิดภูมิคุ้มกัน และเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

3. คุณค่าทางวัฒนธรรม เป็นกระบวนการสร้างระบบและกลไกการบริหารจัดการที่นักวิชาการสหกรณ์ใช้คำว่า “การคิดอาวุธทางปัญญา” ให้แก่ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กร สหกรณ์ และเครือข่าย ซึ่งถือเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคน จากผู้นำที่เคยชินกับการบริหารจัดการแบบตั้งรับวัฒนธรรมองค์กรแบบเก่าเป็นการบริหารจัดการเชิงรุกที่ผู้นำเป็นผู้ที่มีความคิดเชิงระบบ (System thinking) กลายเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพียบพร้อมด้วยคุณธรรมอุดมการณ์ ซึ่งจะเป็นตัวจักรสำคัญในการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรของกลุ่ม สหกรณ์ เครือข่ายให้มีพลังการขับเคลื่อน เพื่อการบรรลุเป้าหมายการเป็นที่พึงของสมาชิกต่อไป

คุณค่าทั้ง 3 ประการจะทำให้เกิดขึ้นได้ อยู่ที่การหนุนเสริมสร้างคน ที่เป็นผู้นำของกลุ่ม องค์กร ของเครือข่าย และองค์กรทั้งภาครัฐ เอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้เปลี่ยนแปลงการพัฒนาจากการเน้นด้านเศรษฐกิจอย่างเดียวเป็นการพัฒนาทางสังคมและให้เป็นสังคมเรียนรู้ เป็นเครือข่ายเรียนรู้ ซึ่งจะหนุนเสริมให้เกิดกลไก การขับเคลื่อน วิถีชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง มีระบบ วิธีการรูปแบบเครือข่ายที่เกื้อหนุนให้ประชาชนเข้าถึงมีระบบการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งจะก่อให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นรูปธรรม แก้ปัญหาความยากจนได้ นำไปสู่สังคมเป็นสุข ตามความคาดหวังของสังคมไทยได้อย่างเป็นรูปธรรม ฉะนั้นเครือข่ายทั้ง 3 ที่ได้ทำการศึกษามาแล้วได้รับการส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาต่อยอด เพื่อให้เครือข่ายคุณค่าสหกรณ์ได้มีรูปแบบเครือข่ายที่มีแนวทาง เครื่องมือ มีกระบวนการในการพัฒนาคน ผู้นำของ กลุ่ม องค์กรของเครือข่ายคุณค่า นครศรีธรรมราช มีคุณค่าสหกรณ์ในตัวคนบนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถไปพัฒนาขับเคลื่อนทรัพยากรอื่นของเครือข่ายสร้างความสุขให้สมาชิกกลุ่มองค์กรของเครือข่าย จนเป็นตัวแบบการขยายผลเครือข่ายคุณค่าไปยังเครือข่ายและจังหวัดอื่นๆ ได้ต่อไป โดยในทีนี้จะเป็นการค้นหารูปแบบเครื่องมือและกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือบนหลักการอุดมการณ์สหกรณ์ที่เหมาะสมกับการพัฒนาผู้นำสหกรณ์ให้มีจิตสำนึกความร่วมมือและมีความพร้อมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงซับซ้อนของสังคมเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน สามารถที่จะขับเคลื่อนสหกรณ์และเครือข่ายที่มีอยู่ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างยั่งยืน

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบ เครื่องมือ และกระบวนการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือ แก่ผู้นำสหกรณ์ เพื่อให้มีความพร้อมในการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ และเครือข่ายคุณค่าควรเป็นอย่างไร
2. แนวทางสำหรับ การพัฒนาความพร้อมให้แก่ผู้นำตามข้อ 1 มีอะไรบ้าง และแต่ละแนวทางมีข้อดี ข้อด้อย อย่างไร

3. การพัฒนาผู้นำตามแนวทางต่างๆ มีผลกระทบต่อ การดำเนินงานของเครือข่ายที่เป็นอยู่
อย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนารูปแบบ เครื่องมือและกระบวนการในการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำ
สหกรณ์
2. เพื่อเสนอทางเลือกสำหรับรูปแบบ เครื่องมือและกระบวนการในการปลูกฝังจิตสำนึก
ความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์
3. ประเมินผลกระทบของกระบวนการพัฒนาผู้นำที่มีต่อการดำเนินการเครือข่ายคุณค่า
นครศรีธรรมราช

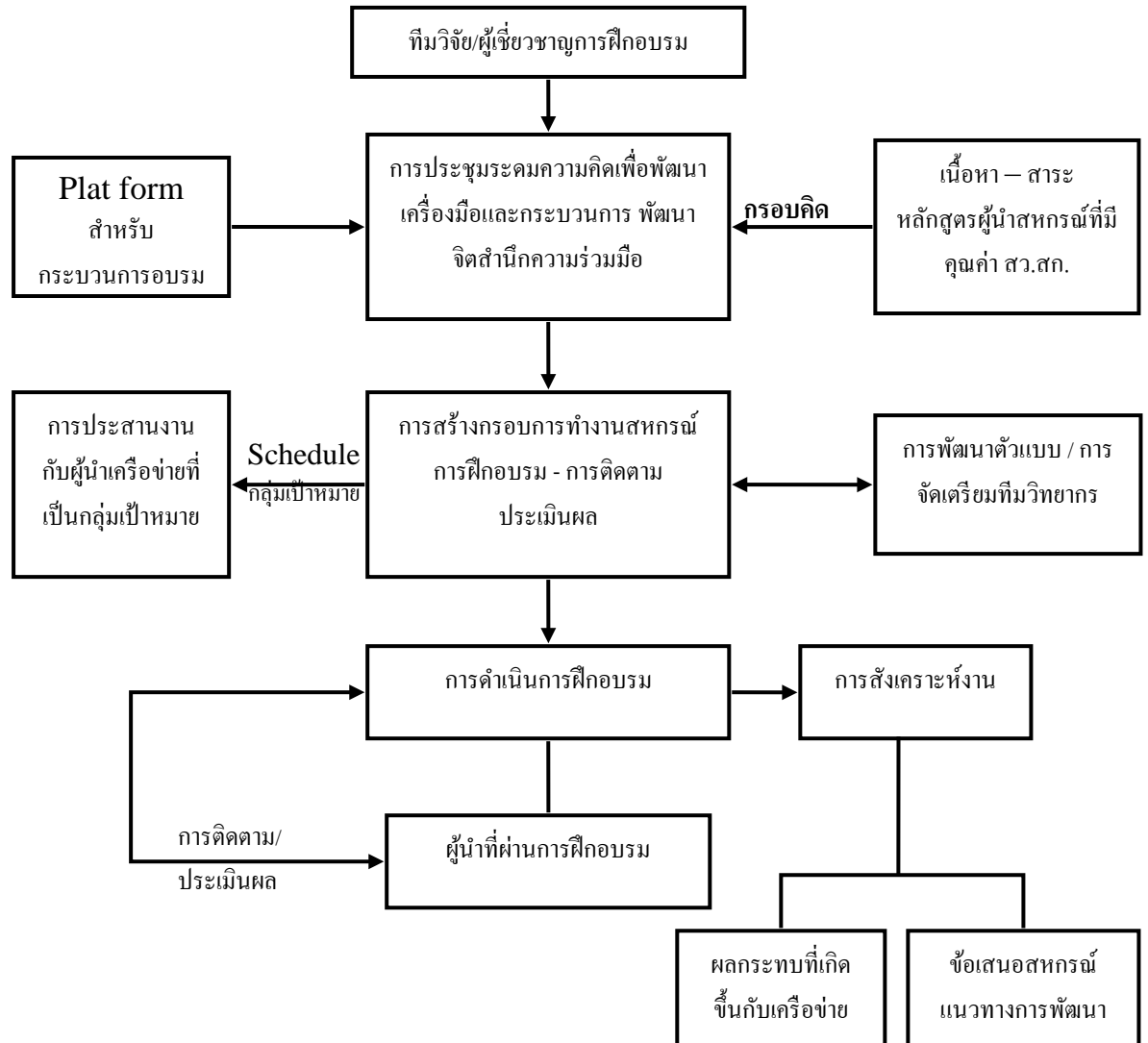
ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ตัวแบบและข้อเสนอแนะ สำหรับเครื่องมือ และกระบวนการในการปลูกฝังจิตสำนึก
ความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้นำสหกรณ์ ที่มีคุณค่า มีความพร้อม ใน
การพัฒนาเครือข่ายคุณค่าเพื่อการบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของเครือข่ายที่จะเกิดประโยชน์แก่
สมาชิกสหกรณ์ และภารกิจของเครือข่ายคุณค่านครศรีธรรมราช ตามเป้าหมายร่วม

ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

มีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการทำงานสหกรณ์ของผู้นำที่ผ่านกระบวนการวิจัย โดยผู้นำ
มีการปรับกระบวนการทัศน์และระบบคิดในการทำงานในองค์กร สหกรณ์ โดยให้ความสำคัญกับการ
ร่วมมือกัน ทำงานเพื่อประโยชน์ของสมาชิก ชุมชนและสังคมมากขึ้นกว่าเดิม และพร้อมที่จะเป็น
ผู้นำการเปลี่ยนแปลงสหกรณ์เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการสหกรณ์ต่อไป

ขั้นตอนกระบวนการวิจัย

สรุปผลการดำเนินงาน

กระบวนการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมา

การวางแผนการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ระยะแรกมีการวางแผนในการเรื่องของการประสานงานภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ กระบวนการเตรียมการสำหรับรูปแบบเครื่องมือและในการอบรมผู้นำคุณค่า การวางแผนการฝึกอบรมร่วมกับผู้นำภาคีและเครือข่าย รวมถึงการจัดทำปฏิทินฝึกอบรม/ปฏิทินติดตามประเมินผลในระยะแรก และมีการทดลองการดำเนินการฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย 3 รุ่น ๆ ประมาณ 30-35 คน พร้อมทั้งหลังการอบรมจะมีการประเมินผลการอบรมเบื้องต้นและมีการติดตามประเมินผลในพื้นที่ เพื่อประเมินผลการฝึกอบรมตามกรอบการประเมินผลและพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการที่ฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นการปลูกจิตสำนึกและสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วย

การดำเนินงานของโครงการวิจัยในครั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานวิจัยในระยะแรกทำให้มีปัญหาในเรื่องการประสานงานบ้างเนื่องจากสมาชิกที่เข้าร่วมอบรมแต่ละกลุ่มมีภารกิจและติดขัดเรื่องการเลือกตั้งองค์กรท้องถิ่น จึงต้องให้ความพร้อมกับสมาชิกตามความสมัครใจที่จะเข้าร่วมในการฝึกอบรม ดังนั้นการดำเนินตามแผนงานจึงมีล่าช้าบ้างในเรื่องของกระบวนการฝึกอบรมทางโครงการได้ดำเนินการฝึกอบรมเพียง 2 รุ่น เท่านั้น จากที่วางแผนไว้จำนวน 3 รุ่น แต่ในกระบวนการอื่นนั้นเห็นว่าสามารถดำเนินได้ตามแผนงานที่วางไว้ ซึ่งในการประเมินผลนั้นนอกจากประเมินผลหลังการอบรมแล้วจึงมีการติดตามประเมินผลตามกรอบการประเมินและกระบวนการนิเทศ(Empowerment)เสริมพลัง โดยให้กลุ่มผู้ฝึกอบรมอธิบายความภูมิใจและนำเสนอผลงานของตนเอง การใช้แบบสังเกต ปรากฏการณ์จริง เชิงรูปธรรม (สถิติอ้างอิง หลักฐานเอกสาร การสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ฯลฯ)

ที่	กิจกรรมการวิจัย	ว/ด/ป	กลุ่มเป้าหมายจำนวน ผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
1	การประสานงานภาคี เครือข่ายที่เข้าร่วม โครงการ	เมษายน 2551	การดำเนินงานในครั้งนี้ เป็นการร่วมมือระหว่างทีม งานวิจัยและกลุ่มภาคี ร่วม ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช สหกรณ์จังหวัด นครศรีธรรมราช กลุ่ม สหกรณ์ในจังหวัด นครศรีธรรมราช จำนวน 10 คน	1. เพื่อเชื่อมต่อภาคีร่วมในกระบวนการ ดำเนินกิจกรรมและสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ พัฒนาหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ 2. เพื่อทำความเข้าใจกับภาคีร่วมในการ ดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ 3. เพื่อร่วมกันออกแบบเครื่องมือและ ร่วมกระบวนการดำเนินงานวิจัยตั้งแต่ เริ่ม โครงการและสามารถเชื่อมเป็น เครือข่ายให้กับกลุ่มสหกรณ์หลังจากที่ โครงการดำเนินงานเสร็จสิ้นแล้ว	1. ได้ภาคีร่วมในกระบวนการดำเนิน กิจกรรมและสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ พัฒนาหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ 2. ภาคีร่วมแต่ละส่วนเข้าใจถึงภารกิจ และกระบวนการดำเนินงานวิจัยใน ครั้งนี้เป็นอย่างดี 3. กลุ่มสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการได้ รู้จักและสามารถเชื่อมต่อกับ หน่วยงานที่เป็นภาคีร่วมทั้งใน ระหว่างที่ดำเนิน โครงการและหลัง เสร็จสิ้น โครงการ

ที่	กิจกรรมการวิจัย	ว/ด/ป	กลุ่มเป้าหมายจำนวนผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
2	การเตรียมการสำหรับรูปแบบเครื่องมือและกระบวนการวิจัย	พฤษภาคม 2551	ในการบวนการเตรียมเครื่องมือและรูปแบบการวิจัยครั้งนี้ผู้ดำเนินการวิจัยได้ใช้การออกแบบกรอบเครื่องมือเบื้องต้นก่อนและให้ภาควิชาที่เกี่ยวข้องมาแล้วข้างต้นร่วมกันพิจารณาเพิ่มเติม พร้อมทั้งทดลองใช้กับศึกษาในกลุ่มวิชาสหกรณ์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่จากเครื่องมือที่ทำการออกแบบไว้แล้ว โดยในการทดลองได้เชิญผู้ที่มีความชำนาญการด้านการอบรมและสร้างหลักสูตรมาร่วมด้วยเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมจำนวน 40 คน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างหลักสูตรในการอบรมการพัฒนาคุณค่าผู้นำสหกรณ์ ให้กับกลุ่มสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้จำนวน 2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรในการอบรมการพัฒนาคุณค่าผู้นำสหกรณ์ให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด 3. ได้อุปกรณ์และเทคนิควิธีที่สื่อถึงเนื้อหาต่างๆ ให้สอดคล้องตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้วิธีการอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ได้กำหนดการในการฝึกอบรมที่เหมาะสมทั้งเนื้อหาและระยะเวลา 3. ได้แผนการฝึกอบรมรวมทั้งการวางแผนให้วิทยากรผู้ฝึกอบรมแบ่งความรับผิดชอบตามความถนัดของวิทยากรแต่ละท่านอย่างสอดคล้องกับเนื้อหาในหลักสูตรการอบรม

ที่	กิจกรรมการวิจัย	ว/ด/ป	กลุ่มเป้าหมายจำนวนผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
3	การวางแผนการ ฝึกอบรมผู้นำภาคี เครือข่าย (การจัดทำ ปฏิทินฝึกอบรม/ ปฏิทินติดตาม ประเมินผล)	พฤษภาคม 2551	<p>ชั้นการดำเนินการ วางแผนการอบรมผู้นำภาคีและ เครือข่าย ชั้นนี้ได้มี กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม ดำเนินการคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัยและ ทีมงานวิจัยทุกท่าน 2. วิทยากรเสริมในการอบรม 3. ตัวแทนสหกรณ์ที่เข้าร่วม โครงการฝึกอบรมผู้นำคุณค่า สหกรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อวางแผนวิจัยแผนการ ดำเนินงานอบรมผู้นำคุณค่า สหกรณ์ 2. เพื่อจัดทำปฏิทินการฝึกอบรม ผู้นำสหกรณ์ 3. เพื่อทำปฏิทินการติดตาม ประเมินผลการอบรมผู้นำคุณค่า สหกรณ์ 4. เพื่อแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและ แบ่งภาระงานต่างๆ ให้กับนักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัยและทีมงานวิจัยทุก ท่าน 5. เตรียมงานการอบรมผู้นำ คุณค่าสหกรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้แผนการดำเนินงานอบรมผู้นำ คุณค่าสหกรณ์ 2. ได้ปฏิทินการฝึกอบรมผู้นำ สหกรณ์ 3. ได้ปฏิทินการติดตามประเมินผล การอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์ 4. ผู้จัดการอบรมทุกท่านรู้ ภาระหน้าที่และขั้นตอนการทำงาน ของตนเอง 5. มีวัสดุอุปกรณ์และความพร้อมใน การอบรม

ที่	กิจกรรมการวิจัย	ว/ด/ป	กลุ่มเป้าหมายจำนวนผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
4	การดำเนินการ ฝึกอบรมกลุ่มเป้าหมาย 2 รุ่น ๆ ละ 30 คน	- รุ่นที่ 1 วันที่ 24 -26 กรกฎาคม 2551 ณ หาดปิติรี สอร์ท - รุ่นที่ 2 วันที่ 20-22 กันยายน 2551 ณ มหาวิทยาลัยราช ภัฏ นครศรีธรรมราช	1. สมาชิกสหกรณ์ศุภนิมิต จำนวน 4 สหกรณ์ จำนวน 36 คน 2. สมาชิกสหกรณ์สวนยาง จำนวน 4 สหกรณ์ จำนวน 38 คน	1. เพื่อพัฒนารูปแบบ เครื่องมือ และกระบวนการในการปลูก จิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำ สหกรณ์ 2. เพื่อเสนอทางเลือกสำหรับ รูปแบบ เครื่องมือ และ กระบวนการในการปลูกฝัง จิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำ สหกรณ์ 3. เพื่อเพิ่มองค์ความรู้และ กระบวนการดำเนินงานสหกรณ์ ให้กับสมาชิกสหกรณ์ให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 4. เพื่อพัฒนาผู้นำที่มีต่อการ ดำเนินการเครือข่ายคุณค่า นครศรีธรรมราช	1. ผู้นำสหกรณ์ได้รูปแบบ เครื่องมือ และกระบวนการในการปลูกจิตสำนึก และกระบวนการสร้างความร่วมมือ ในกลุ่มและสามารถนำไปใช้ในการ ดำเนินงานสหกรณ์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ 2. ได้รูปแบบ เครื่องมือและ กระบวนการในการปลูกฝังจิตสำนึก ความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์ 3. ผู้นำสหกรณ์มีองค์ความรู้และ กระบวนการดำเนินงานสหกรณ์ เพิ่มเติมและสามารถนำไปถ่ายทอด ให้กับสมาชิกสหกรณ์ได้ 4. ผู้นำสหกรณ์มีการประสานงานกัน เป็นเครือข่ายในการดำเนินงาน สหกรณ์ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	กิจกรรมการวิจัย	ว/ด/ป	กลุ่มเป้าหมายจำนวนผู้เข้าร่วม	เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ได้
5	การติดตามประเมินผล	หลังการอบรม	<p>สหกรณ์ที่เข้าร่วมอบรมที่ผ่าน มาแล้วจำนวน 8 กลุ่มสหกรณ์ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สกย.บ้านวังชนจำกัด 2. สกย.บ้านหนองแดง สามัคคีจำกัด 3. สกย.บ้านชายเขาจำกัด 4. สกย.ห้างसानจำกัด 5. สหกรณ์การเกษตรกรสุก นิมิตเขียรใหญ่ จำกัด 6. สหกรณ์การเกษตรกรสุก นิมิตชะอวดพัฒนา จำกัด 7. สหกรณ์การเกษตรกรสุก นิมิตปากพนัง จำกัด 8. สหกรณ์การเกษตรกรสุก นิมิตปากพนัง จำกัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อติดตามประเมินผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์หลังจากมี การจัดอบรม 2. เพื่อติดตามแผนงานที่สมาชิก สหกรณ์ร่วมกับจัดทำขึ้นในวัน อบรม 3. เพื่อสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลง และทิศทางการดำเนินงานของ กลุ่มสหกรณ์หลังอบรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สหกรณ์แต่ละกลุ่มเริ่มมีการพัฒนา โดยการจัดอบรมผู้นำให้กับสมาชิก กลุ่ม 2. มีการพัฒนากระบวนการทำงาน เพิ่มเติมและมีประสิทธิภาพเพิ่มมาก ขึ้น

ผลที่ได้จากการวิจัย

ผลที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้นอกจากนักวิจัยจะได้ต้นแบบในการฝึกอบรมแล้ว กลุ่มเกษตรกรผู้เข้าร่วมอบรมยังได้รับประโยชน์จากการอบรมในครั้งนี้ด้วย กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. จากการดำเนินการวิจัยทำให้สหกรณ์ที่เข้าร่วมอบรมได้ภาคีร่วมในกระบวนการดำเนินการกิจกรรมและสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์
2. ภาคีในแต่ละส่วนเข้าใจถึงภารกิจและกระบวนการดำเนินงานของสหกรณ์แต่ละที่ และพร้อมที่จะทำการสนับสนุนการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมทั้งกลุ่มสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการได้รู้จักและสามารถเชื่อมต่อกับหน่วยงานที่เป็นภาคีร่วมทั้งในระหว่างที่ดำเนินโครงการและหลังเสร็จสิ้นโครงการ
3. ผู้นำสหกรณ์มีองค์ความรู้และกระบวนการดำเนินงานสหกรณ์เพิ่มเติมและสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับสมาชิกสหกรณ์ได้
4. สหกรณ์แต่ละกลุ่มเริ่มมีการพัฒนา โดยการจัดอบรมผู้นำให้กับสมาชิกกลุ่ม พร้อมทั้งมีการพัฒนากระบวนการทำงานเพิ่มเติมและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
5. จากการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้รูปแบบในการอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชได้รูปแบบ เครื่องมือและกระบวนการในการปลูกจิตสำนึกและกระบวนการสร้างความร่วมมือในกลุ่มและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับสิ่งที่ผู้นำสหกรณ์ได้และจะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการกลุ่มได้คือผู้นำสหกรณ์มีองค์ความรู้และกระบวนการดำเนินงานสหกรณ์เพิ่มเติมและสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับสมาชิกสหกรณ์ได้ รวมทั้งสามารถประสานภาคีร่วมได้ กล่าวโดยสรุปดังนี้

การประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ ครั้งที่ 1

ตารางแสดง ความคิดเห็นของสมาชิกที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์

ประเด็นเนื้อหา/สาระ	ความคิดเห็นของผู้อบรม			
	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม	
	Mean	Std Dev	Mean	Std Dev
1. กิจกรรมรู้จักเพื่อนเรียนรู้ความสำเร็จ	2.51	.91	3.71	.82
2. เปิดตำนานความคิด...สายธารคุณค่าสหกรณ์...จากอดีตสู่ปัจจุบัน	2.71	.82	3.22	.79
3. ผู้นำคุณค่าตามรอยพ่อ/ พระราชดำริ / เศรษฐกิจพอเพียง	3.26	.63	3.62	.92
4. บทเรียนผู้นำ จากเสียงกู่จากครุใหญ่เกาหลี	2.54	1.02	3.24	.94
5. การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของสหกรณ์ (SWOT)	2.32	.68	3.54	.89
6. ตัวอย่างความสำเร็จของผู้นำคุณค่า (คุณประยงค์ รัตนรงค์)	2.11	1.21	3.22	.97
7. เทียนแห่งปัญญาของผู้นำคุณค่าสหกรณ์ (ปฎิธานร่วม)	1.23	.87	3.76	.85
8. วาทะเวทีร่วมคิดการสร้างคุณค่าเพื่อการพัฒนาสหกรณ์	2.31	.93	3.12	1.05
9. รูปแบบแผนการดำเนินงานของสหกรณ์/ แนวทางในการพัฒนาสหกรณ์	3.12	.95	3.58	.86

จากตารางแสดงความคิดเห็นของสมาชิกที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ พบว่าการฝึกอบรมในครั้งนี้ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มในประเด็นที่วิทยากรให้ความรู้มากขึ้นยิ่งขึ้น โดยพบว่าผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความพึงพอใจที่ได้รับการอบรมในครั้งนี้

ตารางแสดงความพึงพอใจการฝึกอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์

ประเด็นเนื้อหา/สาระ	ระดับความพึงพอใจ	
	Mean	Std Dev
เนื้อหาการอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์		
1. ครอบคลุมตามเป้าหมายของหลักสูตร	3.62	.93
2. สอดคล้องกับความต้องการของท่าน	3.56	.95
3. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานสหกรณ์	3.42	.85
4. ระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมกับเนื้อหา	3.82	.87
วิทยากรฝึกอบรม		
5. มีความรู้ความสามารถ/ประสบการณ์ตรงกับหัวข้อการบรรยาย	3.42	.81
6. ลำดับเนื้อหาการบรรยายเข้าใจง่าย มีความต่อเนื่อง	3.54	.93
7. มีเทคนิควิธีการฝึกอบรมที่ทำให้น่าสนใจ เข้าใจง่าย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ (เกม VDO)	3.67	1.04
8. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมซักถาม	3.87	1.08
9. ตอบคำถามตรงประเด็นและเข้าใจง่าย	3.65	.93
10. วิเคราะห์และชี้แจงแนวทางแก้ไขปัญหาได้ชัดเจน ตรงประเด็น	3.78	.84
เอกสารประกอบการอบรมมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้หรือไม่		
11. โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีเพียงพอและใช้งานได้ดี	3.92	.92
เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานมีความพร้อมในการให้บริการ		
12. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ	3.84	.86
13. ให้ความเป็นกันเองแก่ผู้เข้าร่วมอบรม	3.76	.89

จากตารางแสดงความพึงพอใจการฝึกอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์ในด้านเนื้อหาการอบรม หลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ ด้านวิทยากรฝึกอบรม ด้านเอกสารประกอบการอบรมมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานมีความพร้อมในการให้บริการ พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในระดับสูง

การประเมินผลหลังการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ ครั้งที่ 2

ตารางแสดง ความคิดเห็นของสมาชิกที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์

ประเด็นเนื้อหา/สาระ	ความคิดเห็นของผู้อบรม			
	ก่อนการอบรม		หลังการอบรม	
	Mean	Std Dev	Mean	Std Dev
1. กิจกรรมรู้จักเพื่อนเรียนรู้ความสำเร็จ	2.53	.92	3.45	.95
2. เปิดตำนานความคิด...สายธารคุณค่าสหกรณ์ ...จากอดีตสู่ปัจจุบัน	2.82	.95	3.68	.85
3. ผู้นำคุณค่าตามรอยพ่อ/ พระราชดำริ / เศรษฐกิจพอเพียง	3.12	.87	3.43	.93
4. บทเรียนผู้นำ จากเสียงกู่จากครูใหญ่เกาหลี	2.16	.53	3.68	.98
5. การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของสหกรณ์ (SWOT)	2.78	1.03	3.82	.98
6. ตัวอย่างความสำเร็จของผู้นำคุณค่า (คุณประยงค์ รัตนรงค์)	2.56	.86	3.87	.96
7. เทียนแห่งปัญญาของผู้นำคุณค่าสหกรณ์ (ปฎิธานร่วม)	2.31	.79	3.91	.83
8. วาทะเวทีร่วมคิดการสร้างคุณค่าเพื่อการ พัฒนาสหกรณ์	2.94	.98	3.52	.85
9. รูปแบบแผนการดำเนินงานของสหกรณ์/ แนวทางในการพัฒนาสหกรณ์	2.82	.95	3.67	.87

จากตารางแสดงความคิดเห็นของสมาชิกที่ได้รับความรู้จากการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ พบว่าการฝึกอบรมในครั้งนี้ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้เพิ่มในประเด็นที่วิทยากรให้ความรู้มากขึ้นยิ่งขึ้น โดยพบว่าผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมมีความพึงพอใจที่ได้รับการอบรมในครั้งนี้

ตารางแสดงความพึงพอใจการฝึกอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์

ประเด็นเนื้อหา/สาระ	ระดับความพึงพอใจ	
	Mean	Std Dev
เนื้อหาการอบรมหลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์		
1. ครอบคลุมตามเป้าหมายของหลักสูตร	3.67	.95
2. สอดคล้องกับความต้องการของท่าน	3.58	.64
3. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานสหกรณ์	3.82	1.02
4. ระยะเวลาการฝึกอบรมเหมาะสมกับเนื้อหา	3.54	1.05
วิทยากรฝึกอบรม		
5. มีความรู้ความสามารถ/ประสบการณ์ตรงกับหัวข้อการบรรยาย	3.65	.98
6. ลำดับเนื้อหาการบรรยายเข้าใจง่าย มีความต่อเนื่อง	3.87	.97
7. มีเทคนิควิธีการฝึกอบรมที่ทำให้น่าสนใจ เข้าใจง่าย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ (เกม VDO)	3.64	.68
8. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมซักถาม	3.84	.92
9. ตอบคำถามตรงประเด็นและเข้าใจง่าย	3.54	.94
10. วิเคราะห์และชี้แจงแนวทางแก้ไขปัญหาคัดเจน ตรงประเด็น	3.57	1.05
เอกสารประกอบการอบรมมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้หรือไม่		
11. โสตทัศนูปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมมีเพียงพอและใช้งานได้ดี	3.61	.84
เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานมีความพร้อมในการให้บริการ		
12. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สุภาพ	3.74	.87
13. ให้ความเป็นกันเองแก่ผู้เข้าร่วมอบรม	3.82	.96

จากตารางแสดงความพึงพอใจการฝึกอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์ในด้านเนื้อหาการอบรม หลักสูตรผู้นำคุณค่าสหกรณ์ ด้านวิทยากรฝึกอบรม ด้านเอกสารประกอบการอบรมมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานมีความพร้อมในการให้บริการ พบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในระดับสูง

สำหรับสิ่งที่นักวิจัยได้และจะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยขั้นต่อไปคือรูปแบบ เครื่องมือและกระบวนการในการปลูกจิตสำนึกความร่วมมือแก่ผู้นำสหกรณ์รวมทั้งกระบวนการพัฒนาผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จากการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้รูปแบบในการอบรมผู้นำคุณค่าสหกรณ์ กล่าวโดยสรุปดังนี้

หลักสูตรการพัฒนาผู้นำคุณค่าสหกรณ์ (ระยะเวลาการฝึกอบรม 3 วัน)

หลักสูตรอบรมวันที่ 1

มีการสรุปงานโดยการพิมพ์สรุป จดสรุป และบันทึก VDO

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
1. รู้จักเพื่อน เรียนรู้ ความสำเร็จ 1 ชั่วโมง	- ละลายพฤติกรรม - เน้นทักษะการฟัง - เน้นทักษะการ นำเสนอ	1. แนะนำตัว แบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่ม ละประมาณ 7-8 คน 2. ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มเล่าเรื่อง ความประทับใจของตัวเอง ใช้เวลา ประมาณ 30 นาที และให้คัดเลือกมา 1 เรื่อง เพื่อเล่าให้ที่ประชุมใหญ่ฟัง โดยให้แต่ละกลุ่มเล่าเรื่องประมาณ กลุ่มละ 5 นาที รวม 25 นาที	- กระดาษคลิป ชาร์ต / A4 - ปากกา - แบบประเมิน
พักรับประทานอาหารเที่ยง			
2. เปิดตำนาน ความคิด 1.30	- พัฒนาความคิด	1. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันต่อจิกซอ 10 นาที 2. แจกจิกซอคนละ 2 ชิ้น/สมาชิก กลุ่ม 2. สรุป/ เร็วเพราะอะไร/ช้าเพราะอะไร	- จิกซอจำนวน 12 ชิ้น จำนวน 5 กลุ่ม
3. เปิดตำนาน ความคิด 1.30 ชั่วโมง	- ประวัติความเป็นมา ของสหกรณ์ - พัฒนาการสหกรณ์ ของโลก	เปิด CD ความเป็นมาของสหกรณ์ / แจกแบบสรุปความคิดเห็นจากการดู CD - ใช้เวลาดู CD 10 นาที - ใช้เวลาสรุป 15 นาที - ใช้เวลานำเสนอ 25 นาที - สรุป 15 นาที	- เครื่องเล่น CD - เอกสารแบบ สรุป - กระดาษคลิป ชาร์ต - ปากกา - power point

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
4. ผู้นำคุณค่า สหกรณ์ “ผู้นำคุณค่า ตามรอยพ่อ”	พระราชดำริในหลวง นำไปสู่อุดมการณ์ และหลักการ สหกรณ์ / ความหมายเครือข่าย คุณค่า	1. อ.อวยชัยนำเสนอ Power Point ภาพ โครงการพระราชดำริ, คุณค่าสหกรณ์/ หลักการ 2. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมสรุปผลที่ได้จาก การดู Power Point 3. นำเสนอแต่ละกลุ่ม 4. อ.อวยชัยสรุป Power Point	- Power Point - ให้ครีปชาร์ต ในการสรุปเป็น กลุ่ม - สรุปขึ้นจอ
5. ผู้นำคุณค่า สหกรณ์	พัฒนาความคิด ความร่วมมือวางแผน	- การต่อจิกซอ	- จิกซอรูปพระ ธาตุ 18 ชั้น จำนวน 5 ชุด
6. ผู้นำคุณค่า สหกรณ์	- การวางแผนและ การบริหารจัดการที่ดี - การพึ่งพาตนเอง - หลักคุณธรรม จริยธรรม การคิดเชิงระบบ / นอกระบบ/	1. ถอดบทเรียนจากกิจกรรมเชื่อมสาย สัมพันธ์ 2. เปิด VCD เสียงกู่จากครูใหญ่ - ถอดบทเรียนเป็นกลุ่ม - นำเสนอ 3. สรุป/ผู้นำคุณค่า/วางแผน/การมี คุณธรรม (ผศ.ยินดี เจ้าแก้ว)	- VCD - คลิปชาร์ต - ปากกา - Power Point (ประเมินผล)

หลักสูตรอบรมวันที่ 2
มีการสรุปรงานโดยการพิมพ์สรุป จดสรุป และบันทึก VDO

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
1. ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 8.30 – 10.30 น.	- การรู้จักตนเอง/ กลุ่ม - การบริหารสหกรณ์ - คน/กลุ่มแห่งการ เรียนรู้	- แบ่งกลุ่มตามสหกรณ์ 5 กลุ่ม - ให้สมาชิกกลุ่มทั้ง 5 กลุ่มแข่งขัน สร้างตึก “เกมต่อหลอด” โดยใช้เวลา 10 นาที - สรุปข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกม (รศ.ปัญญา เลิศไกร)	- หลอด น้ำแข็ง - กระดาษ กาวยนต์ แจกกระดาษ
พักรับประทานอาหารว่าง			
2. ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 10.45 – 12.00 น.	- การรู้จักตนเอง - การรู้จักกลุ่ม - การบริหารจัดการ - ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง - องค์กรแห่งการ เรียนรู้	- นำเสนอ Power Point การวิเคราะห์ SWOT ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกัน วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ภัยคุกคาม ขององค์กร - สรุป (รศ.ปัญญา เลิศไกร)	- ตัดกระดาษ เป็นรูปต่างๆ
พักรับประทานอาหารเที่ยง			
3. ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง 13.00 – 14.00 น.	- การรู้จักตนเอง - การรู้จักกลุ่ม - การบริหารจัดการ - ผู้นำการ เปลี่ยนแปลง - องค์กรแห่งการ เรียนรู้	- สรุป - เกมสร้างบ้านสร้างเมือง (วาดภาพ สหกรณ์ในพื้นที่) - สรุปข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกม (รศ.ปัญญา เลิศไกร)	- ปากกาผู้ เขียน - กระดาษค รีปชาร์ต
พักรับประทานอาหารเที่ยง			

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
4. ผู้นำคุณค่า กับความสำเร็จ	- จิตสำนึก ความร่วมมือ - การวางแผนการเรียนรู้	- วิทยากรพิเศษ (คุณประยงค์ ธรรมรงค์)	- กระดาษ
พักรับประทานอาหารเย็น			
5. พิธีเทียนแห่ง ปัญญา (18.00-20.00 น.)	- การรู้จักการประสานงาน เป็นเครือข่าย - การสร้างจิตสำนึกผู้นำ คุณค่าสหกรณ์ - แผนปฏิบัติการ	- เปิดเทพพิธีเทียน - จุดเทียนแห่งปัญญาผู้นำ - อุดมการณ์สหกรณ์ - เครือข่ายคุณค่าสหกรณ์ - วางแผนนำเสนอ	- เทป - กระดาษดอกไม้ - เทียน - ไม้ขีดไฟ - เพลง

หลักสูตรอบรมวันที่ 3

มีการสรุปงานโดยการพิมพ์สรุป จดสรุป และบันทึก VDO

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
1. เวทีร่วมคิด ร่วมสร้าง คุณค่าสหกรณ์	- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม/ การคิดวางแผนพัฒนา สหกรณ์	- นำเสนอแผนปฏิบัติการ กลุ่มสหกรณ์	- กระดาษคลิป ชาร์ต
พักรับประทานอาหารว่าง			
2. เวทีร่วมคิด ร่วมสร้าง คุณค่าสหกรณ์	- สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม - สร้างความสามัคคี - แผนการปฏิบัติ	1. วางแผนที่จะดำเนิน กิจกรรม 2. แต่ละกลุ่มเขียนแผนของ ตนเอง 3. สรุปแต่ละกลุ่ม 4. แนวทางการลงไปปฏิบัติ	- กระดาษครีป ชาร์ต - ปากกา
พักรับประทานอาหารเที่ยง			
รับวุฒิบัตร ผู้นำคุณค่า สหกรณ์	--	รับวุฒิบัตรผู้นำคุณค่า สหกรณ์ (อธิการบดี มหาวิทยาลัยราช ภัฏนครศรีธรรมราช)	เกียรติบัตร

หัวข้อ	เนื้อหาสาระ	กิจกรรมการเรียนรู้ เวลา/กิจกรรมที่มี	วัสดุ/อุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้
กิจกรรมอำลา	มีการปลูกฝังจิตสำนึกผู้นำ คุณค่าสหกรณ์และเครือข่าย คุณค่า	ใช้เทคนิคทางด้านจิตวิทยา ทางสังคม (ผศ.ยินดี เจ้า แก้ว)	--
เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ			

รูปแบบการประเมิน โครงการฝึกอบรมพัฒนาผู้นำคุณค่าสหกรณ์

โดยเน้นใช้รูปแบบการประเมินประสิทธิผลการฝึกอบรมของเคิร์กแพททริกและแบบเสริมพลังของเดวิด เฟทเธอร์

ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ปฏิกิริยา Reaction	- หลักสูตร - กระบวนการฝึก (เวลา/สถานที่/ วิทยากร ฯลฯ)	- ระดับความพึง พอใจ $\bar{x} \geq 3.5$ (5 ระดับ)	- ผู้รับผิดชอบ โครงการ - ผู้เข้ารับการฝึกฯ	- การสังเกต - แบบประเมินความ พอใจ	- ค่าเฉลี่ย /ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน
การเรียนรู้ Leaning	- ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้เข้าใจ ตามเนื้อหา -ความรู้ทางปฏิบัติ ตามหน้าที่	- มีนัยสำคัญ $\geq 80\%$ $\bar{x} \geq 3.5$ (5 ระดับ)	- ผู้รับผิดชอบ โครงการ - ผู้รับการฝึกฯ	- การสังเกต - แบบประเมินก่อน/หลัง การฝึกอบรม	- ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย/ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน - t-test
พฤติกรรม Behavior	- ผู้รับการฝึกอบรม ได้นำความรู้ ไป ประยุกต์พัฒนาตน เอง/กลุ่ม	- ระดับการ นำไปใช้ $\geq 80\%$	- ผู้รับผิดชอบ โครงการ - ผู้มีส่วนได้เสีย - ผู้รับการฝึกฯ	- การสังเกต - แบบสอบถาม/ สัมภาษณ์เชิงลึก	- ร้อยละ (ติดตามหลัง การ อบรม 3 ,6 เดือน)

ประเด็นการประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์	ผู้ให้ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์
ผลลัพธ์ Results (ผลดี ต่อหน่วยงาน เศรษฐกิจ/ สังคม/ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม)	- ยอดขาย, รายได้ - การบริหารจัดการ กลุ่ม - ความร่วมมือ ความสามัคคีของ ผู้นำ, การพัฒนาตน	- ยอดขายเพิ่มขึ้น 10% -10% งานประจำ - $\bar{x} \geq 3.5$ (ระดับ)	- ผู้ที่เกี่ยวข้อง - ผู้มีส่วนได้เสีย - ผู้ได้รับการฝึก - ผู้รับผิดชอบ โครงการ	- การสังเกต/ข้อมูล หลักฐานการประชุม/ รายได้ / ละครายจ่าย - แบบสอบถาม/ สัมภาษณ์เชิงลึก - ทัศนภาพการณ์หรือ เงื่อนไขต่างๆก่อนการฝึก เปรียบเทียบหลังฝึกอบรม จากข้อมูลที่สังเกตได้	- ร้อยละ - ค่าเฉลี่ย/ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (หลังการ ฝึกอบรม 3,6 เดือน)

